

Digital arbeidskraft og internrevisors rolle

Av
MAGNUS DIGERNES
Director KPMG Risk Consulting

Av
OLE JACOB KVISELLIEN
Manager KPMG Risk Consulting

I en tid hvor virksomheters omgivelser endres stadig raskere kan internrevisorer spille en viktig rolle. Dette krever imidlertid at internrevisjonen «følger med i timen»; har god oversikt og forstår nye typer risikoer og hvordan de bør håndteres, og selv er tidlig ute med å ta i bruk ny teknologi. I denne artikkelen ønsker vi å belyse endringer knyttet til digital arbeidskraft og hvordan internrevisor kan håndtere disse endringene på en proaktiv måte.

Hva er «roboter» og digital arbeidskraft?

Stadig flere virksomheter investerer i prosesseringsroboter for å automatisere arbeidsoppgaver. I en undersøkelse gjennomført av KPMG (2017 CEO Outlook Survey) svarte 60% av virksomhetslederne at de vil fokusere på investeringer innen intelligent digital arbeidskraft.

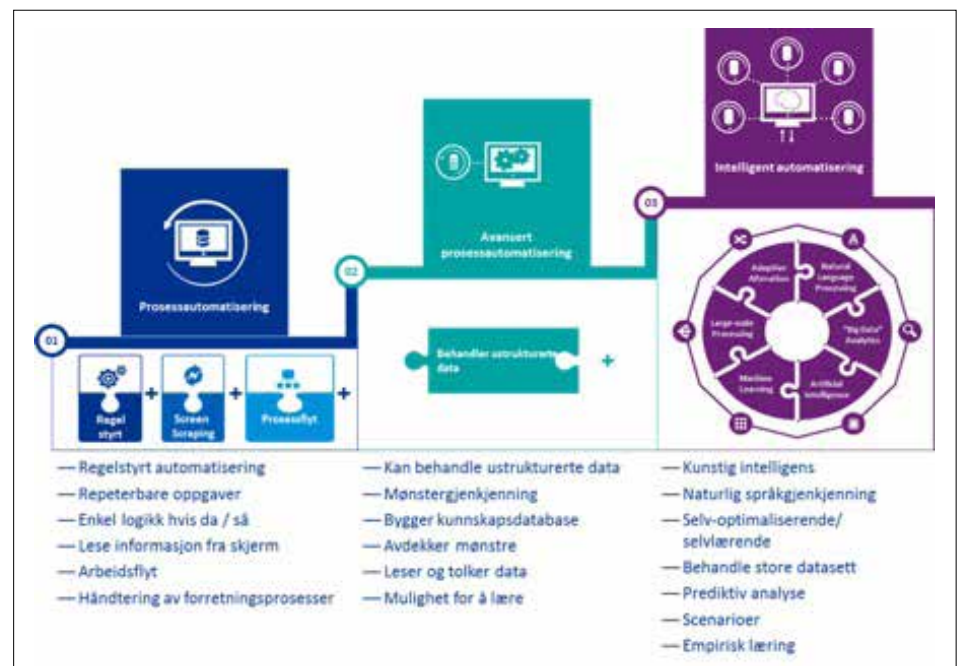
Teknologien er blitt billigere, og samtidig mer avansert og den er blitt kraftigere.

Risikoer

Når virksomheter implementerer ny digital arbeidskraft er det flere fallgruver. Ved å forstå disse fallgruvene kan virksomheten innføre de nødvendige forebyggende kontrollene. Ved implementering av digital arbeidskraft deler man gjerne inn fasene i; autentisering og integrering, endringer, styring og oppfølging/overvåking.

Muligheter for internrevisjonen

IIA har utgitt en veileder for internrevisjoner om kunstig intelligens (Global perspectives: Artificial intelligence) som beskriver hvilke roller og aktiviteter internrevisjonen bør vurdere ved virksomheters implementering av digital arbeidskraft;

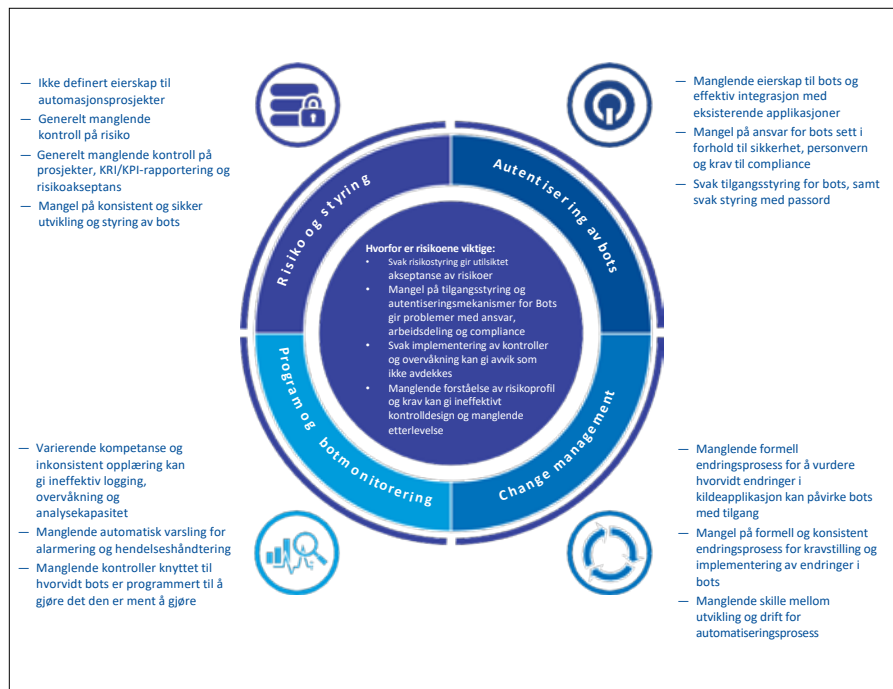
Illustrasjonen viser en mulig kategorisering hvor bl.a. kunstig intelligens er en del av intelligent automatisering. I kategorien «intelligent automatisering» finner vi aktiviteter som kombinerer avanserte teknologier som kunstig intelligens og maskinlæring, og som kan bidra til at ansatte blir mer produktive og mer informerte.

- I alle virksomheter bør internrevisjonen inkludere digital arbeidskraft i sine risikovurderinger og i sin risikobaserte revisjonsplan.
- For virksomheter som vurderer mulighetene for digital arbeidskraft, bør internrevisjonen aktivt involvere seg i alle prosjektfasene gjennom rådgivning og innsikt for å bidra til en vellykket implementering. Imidlertid må internrevisjonen være påpasselig med å ivareta sin uavhengighet og objektivitet og ikke eie eller være ansvarlig for implementeringen av et prosjekt for digital arbeidskraft.
- For virksomheter som i noen grad har implementert digital arbeidskraft enten i sine driftsprosesser (slik som vareprodusenter med roboter i en fabrikklinje), eller innebygget i en vare eller tjeneste (slik som forhandlere som tilpasser produkttilbudet basert på kundens kjøpshistorikk), bør internrevisjonen kvalitetssikre risikostyringen knyttet til påliteligheten i de underliggende algoritmene og for de dataene som benyttes som underlag for disse algoritmene.
- Internrevisjonen bør sikre at moralske og etiske problemstillinger som kan ha betydning for virksomhetens bruk av f.eks. kunstig intelligens er ivarettatt.
- Som ved bruk av andre store systemer, bør det være styringsstrukturer/styringssystemer på plass og internrevisjonen kan kvalitetssikre denne styringen.

Videre bør internrevisjonen benytte seg av bidragene fra digital arbeidskraft til å øke sin egen effektivitet og produktivitet.

Internrevisjonsfunksjonen har gode muligheter til å bli en viktig bidragsyter til virksomhetens aktiviteter knyttet til bruk av digital arbeidskraft. Internrevisjonen bør være i stand til å evaluere aktiviteter hvor digital arbeidskraft benyttes og gi intern kvalitetssikring for ledelsens vurderinger av risiko. Med rett innsikt og tilnærming har internrevisjonen muligheten til å bli ansett som en pålitelig rådgiver som kan gi støtte til ledelsen ved innføring av digital arbeidskraft.

I fasene er det ulike utfordringer som skissert i illustrasjonen.

Eksempler på internrevisjonsprosjekter ved implementering av digital arbeidskraft er illustrert i tabellen under.

Fase	Rådgivningsoppdrag	Bekreftelsesoppdrag
Planlegging	Vurdere valg av plattformsløsninger og arkitektur	Vurdere integrering av prosedyrer og standarder Oppfølging av leverandører
Design	Vurdere identifisering av risiko og kontrolldesign	Vurdere prosedyrer for akseptansetesting av «robotene»
Implementering	Vurdere definering og innbygging av kontroller	Operasjonell ytelse og kvalitet
Oppfølging	Evaluering av risikoappetitt	Effektivitet i prosesser for kontinuerlig forbedring